

dens virksomhed, ligesom det er tilfældet i Sverige. Det er en forudsætning, at ombudsmanden kun skal befatte sig med præsternes administrative funktioner, ikke med spørgsmål, som direkte eller indirekte vedrører kirkens lære eller forkyndelse.

Det er efter § 1, stk. 1, og § 4 klart, at den kommunale administration i almindelighed falder udenfor ombudsmandens tilsynsvirksomhed. Medens herefter lærere i statskolerne omfattes af ombudsmandsordningen, gælder dette ikke om folkeskolens lærere og de kommunale gymnasiers lærere. Man henviser i denne forbindelse til det tilsyn, som udøves af skolekommissioner og skolenævn i henhold til lov nr. 200 af 12. april 1949 om folkeskolens styrelse og tilsyn.

Kommissionen har imidlertid ment, at tilsynet med behandlingen af personer, som er under frihedsberøvelse, er af en sådan betydning, at det bør omfatte også personer, som virker i kommunale tjenester, hvorfor man i § 5, stk. 2, har indføjet en bestemmelse herom. Man henviser i denne forbindelse til grundlovsforlaget § 72, stk. 7. Det deromhandlede tilsyn vil indtil videre blive udøvet af ombudsmanden i henhold til denne lov.

Også personer, hvis virksomhed i en offentlig tjeneste beror på valg, falder ind under ombudsmandens virksomhed.

Til § 6.

Kommissionen har anset det for påkrævet at fastslå, at de i 2. pkt. omhandlede henvendelser til ombudsmanden kan foretages i lukket skrivelse, men det er en selvfølge, at den pågældende, om han ønsker det, kan afgive sin henvendelse i åben skrivelse.

Til § 7.

Da ombudsmanden selv har tavshedspligt jfr. § 8, er der ikke i § 7, stk. 1, taget forbehold for tilfælde af tavshedspligt.

De i paragraffens stk. 3 anførte bestemmelser i retsplejeloven er sålydende:

§ 169, stk. 1, nr. 1) og 2):

„Mod dens ønske, som har krav på hemmeligholdelse, må vidnesbyrd ikke afkræves:

1) Folkekirkens og anerkendte trosamfunds præster om det, som i skriftsmål eller i øvrigt i deres egenskab af sjælesørgere måtte være dem betroet,

2) i straffesager forsvarere angående, hvad der er betroet dem i denne deres egenskab, og i borgerlige sager sagførere angående det, som de ved partens fortrolighed har erfaret i en sag, der har været dem betroet til udførelse, eller hvori deres råd har været søgt:“

§ 170, stk. 1:

„Vidnesbyrd kan i borgerlige sager nægtes, når besvarelsen af et spørgsmål må forudsættes at ville udsætte vidnet selv, dets ægtefælle, forældre eller børn for tab af borgerlig agtelse eller velfærd eller dog for et væsentligt formuetab eller anden hermed i klasse stående skade, samt når spørgsmålet angår meddelelser, som vidnets ægtefælle har gjort vidnet, for så vidt vidnet selv eller dets ægtefælle herved kan skades.“

Hovedreglen i § 170, stk. 4:

Redaktøren af et her i riget trykt periodisk skrift og redaktionssekretæren ved et sådant skrift kan nægte vidnesbyrd angående, hvem der er hjemmelsmand til en i skriftet optagen, ikke med forfatterens navn forsynet artikel eller meddelelse.

Det har været overvejet, om hertil svarende begrænsninger i oplysningspligten under hensyn til ombudsmandens tavshedspligt, jfr. ovenfor, alene burde gælde med hensyn til afgivelse af vidnesbyrd i medfør af § 7, stk. 2. Da ombudsmandens tavshedspligt imidlertid ikke er absolut, se bemærkningerne nedenfor til § 8, har man anset det for rettest, at de omhandlede begrænsninger også kommer til at gælde for oplysningspligten i henhold til § 7, stk. 1.

Den i paragraffens stk. 4 anførte bestemmelse i retsplejelovens § 169, stk. 3, er sålydende:

„Ej heller må vidnesbyrd afkræves embeds- og bestillingsmænd eller andre, som handler i offentligt hverv, angående, hvad der i følge dette er dem betroet eller kommet til deres kundskab, for så vidt lov eller anden forskrift med hensyn dertil pålægger dem tavshedspligt, medmindre vedkommende overordnede myndighed eller for rigsdagsmænds vedkommende det pågældende tings formand såvel som regeringen samtykker i, at de afhøres, og da kun på de betingelser og i det omfang, som samtykket angiver.“